

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و تاب‌آوری در بین زنان شاغل و غیر شاغل شهر اهواز

مهدیس رحیمی شهنی

چکیده

هدف پژوهش حاضر، مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و تاب‌آوری در بین زنان شاغل و غیر شاغل شهر اهواز بود. روش پژوهش علی‌مقایسه‌ای بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان شاغل و خانه‌دار شهر اهواز بود. که نمونه‌ای به حجم ۱۰۰ نفر، با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد. جهت گردآوری داده‌های پژوهش از پرسشنامه شخصیت نئو (فرم کوتاه ۶۰ سوالی) و مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون (RIS-CD) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و روش‌های آمار استنباطی مربوط به فرضیه‌های این پژوهش (آزمون t گروه‌های مستقل و تحلیل واریانس چند متغیره مانووا (MANOVA) صورت گرفت. یافته‌ها نشان داد که بین زنان شاغل و خانه‌دار از نظر نمرات ویژگی‌های شخصیتی و عامل‌های آن تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین نتایج حاصل از مقایسه تاب‌آوری بین دو گروه شاغل و خانه‌دار نشان دهنده تفاوت معناداری می‌باشد ($p < 0.05$).

کلید واژه‌ها: ویژگی‌های شخصیتی، تاب‌آوری

مقدمه

امروزه هرچه به جلو می‌رویم حضور زنان در اجتماع پررنگ‌تر می‌شود. زنان نیز همپای مردان در عرصه‌های مختلف اجتماعی فعالیت می‌کنند و دیده شده که در بیشتر مشاغل حتی مشاغل سخت که پیشتر تصور می‌شد فقط مردان قادر به انجام آنها هستند، مسئولیت‌های مهم و کارآمد را برعهده دارند (احمدی زاده، ۱۳۸۹). وظایف زنان امروز به مراتب بیشتر از گذشته است. زنی که تا دیروز فقط در خانه فعالیت می‌کرد و عهده‌دار خانه‌داری و همسر داری بود و تنها دغدغه‌اش به چگونگی تربیت فرزندان معطوف می‌شد، امروز علاوه بر مسئولیت‌های پیشین بایستی در محیط اداره نیز به عنوان یک فرد کاری و پر توان حضور داشته باشند و در راستای حفظ نقش خود به عنوان یک فرد مستقل در جامعه بکوشند. افزایش حضور زنان در عرصه‌های اجتماعی و به تبع آن خطرپذیری بیشتر زنان در برابر مسایل بهداشت جسمانی و روانی بالاتر برده، که یکی راه حل‌های کاهش این خطرپذیری شناسایی ویژگی‌های شخصیتی در بین آنان است. به عبارتی، عوامل درون فردی می‌تواند بر رفتار افراد اثر گذاشته و خصوصیات شخصیتی مانند کمرویی، درونگرایی و محرومیت اجتماعی رابطه نزدیکی با شاغل بودن و خانه‌دار بودن دارند (کیسچی و شاهن، ۲۰۰۹).

مفهوم شخصیت سالیان متمادی است که بین محققان مختلف تعابیر متفاوتی داشته است. شخصیت بیانگر آن دسته از ویژگی‌های فردی است که الگوی ثابت رفتاری آنها را نشان می‌دهد (یائو و زونگ، ۲۰۱۴). گرچه خصوصیات شخصیتی زیادی وجود دارد ولی یکی از مهمترین و بانفوذترین مدلها در بررسی صفات شخصیت در دهه‌های اخیر مدل پنج عاملی بوده است. از این رو مک‌کرا و کاستا شخصیت را در امتداد پنج بعد یا پنج عامل اصلی شامل: روان رنجورخویی^۱ (N)،

^۱. Kesici & Şahin

^۲. Yao & Zhong

^۳. neuroticism,